

ԸՆԴԴԵՄ ԲՌՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՉԵՐԻ

Անկարելի է առանց խոր վրդովմունքի և լուրջ տագնապի կարող աղբյուրներում ժողովրդին հղված դիմումը, որն ընդունել է հաջվի մտավորականության ժողովը՝ Աղբյուրների մայրաքաղաքի հասարակայնության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Այդ փաստաթղթում, որը հրապարակվել է Աղբյուրների հանրապետական կուսակցական մամուլում օգոստոսի 17-ին, պարունակվում է բընություն կիրառելու սպառնալիք՝ «արհեստականորեն ըստեղծված «ԼԴԻՄ-ի պրոբլեմին» վերջ տալու նպատակով, հակառակ երկրի բարձրագույն կուսակցական ու պետական մարմինների, ԽՄԿԿ Կենտկոմի գլխավոր քարտուղար, ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահ Մ. Ս. Գորբաչովի և ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի վերջերս ԼԴԻՄ-ում եղած և տեղում գործերի վիճակը ուսումնասիրած Լեոնային Ղարաբաղի հարցով հանձնաժողովի՝ հանգստություն պահպանելու, ողջախոհություն հանդես բերելու, երկխոսության դիմելու և Ղարաբաղի պրոբլեմի քաղաքական լուծման ուղիներ որոնելու բազմիցս արված կոչերին: Իբրև երկու հարևան ժողովուրդների միջև զինված առճակատման, նոր արյունալի - սուսգայիների լողակի կոչ են հնչում դիմումի հեղինակների այն խոսքերը, որ ստեղծված արտակարգ իրադրության մեջ աղբյուրների համար միակ ուղին «իր բոլոր բարոյական, քաղաքական և ֆիզիկական ուժերի» մոբիլիզացումն է: Այդ մոբիլիզացման նպատակներն են հռչակվում «վճարար խանգարել սև ուժերին, որոնք սերմանում են

թշամամք և անվստահություն», վերականգնել Աղբյուրների համայնական ԽՍՀ-ի սուսգայի իրավաբանական իրավունքները և խորհրդային պետության օրենքները ԼԴԻՄ-ում», որը դիմումի հեղինակներն անվանում են. «մեծ Ղարաբաղի անբաժան մասը», աղբյուրների հանրապետական հողի, որից «ամզամ մի թիզ չեն տա ոչ ոքի»:

Անխղճաբար խեղաթուրելով դարաբանյան պրոբլեմի էությունը, դիմումի հեղինակները հայտարարում են, թե հայ ազգայնականները և նրանց համախոհները ԼԴԻՄ-ում, երազելով «Մեծ Հայաստանի» մասին, փորձում են խախտել Աղբյուրների տարածքային միասնությունը և կոնֆլիկտի մեջ ներքաշել «իր ազնվությունները, համբերատաբությամբ, ինտերնացիոնալիզմով հայտնի աղբյուրների հանրապետական ժողովրդին, խարխուլելով նրա հեղինակությունը ամբողջ աշխարհում»:

Մենք չենք վիճարկում աղբյուրների հատկությունները, քանզի անխիղճաբար է ինչ-որ մեղքերի համար մեղադրել մի ամբողջ ժողովրդի: Ավելի շուտ հարկ է խոսել նրա անհաջող դաստիարակների մասին, ովքեր, սուսգայի դեպքում, կրողները չեն այն բարեմասնությունների, որոնք վերագրում են իրենց ժողովրդին, քանզի համարվող չէ համատեղել ինտերնացիոնալիզմի մասին ամպագորգոս նկատմամբ անբասիայի կամ Սուսգայի թեղապանական գործողությունների հետ: Ինչու՞ աղբյուրների մտավորական - ինտերնացիոնալիստների, կուսակցական ու պետական այլերի օրերին և ոչ էլ դրանից հետո չգտնվեց թեկուզ մեկը, որը ափսոսար տեղի ունեցածի առթիվ և ցավակցություն հայտներ վաճառի զոհերի համար: Ավելին, նրանք առաջին անգամ և համարապետական կուսակցական, պետական, գիտական համաժողովներում, հասարակական կազմակերպությունների հավաքներում և մամուլում ահաբեկելու, վկայակոչելով պայթյունավտանգ իրադրությունը և համաշխարհային իրադրությունը, մեծ իրադրությունը և համաշխարհային իրադրությունը, հույս թուրքերին Հայկական լեոնաշխարհի բնիկներ, լեոնաշխարհ, որը ամբողջ մարդկությանը հայտնի է իբրև հայերի և նրանց քաղաքակրթության բնօրրան: Իրենց կապելով և Անդրկովկասի հնագույն, պոստ գոյություն չունեցող ժողովուրդների (թուրքերը՝ շումերների, հեթիթների և այլոց, աղբյուրների՝ աղվանների) հետ, նրանք միամտորեն կարծում են, որ իրենց հռչակելով այդ ժողովուրդների հետնորդներ, միանգամից դառնում են և նրանց պատմության ու մշակույթի ժառանգորդները:

Դա երազանք չէ «մեծ Հայաստանի» վերաբերյալ, ինչպես պնդում են դիմումի հեղինակները, այլ երազանք վերականգնելու մեր իրավունքները ազնվորեն և հարգանքով, որի վրա մեր ժողովուրդը ապրել և արարել է հազարամյակներով և որը մաքառաքակրթել է իր մտքով ու քրտինքով:

Հազիվ թե աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Բայց լավ գիտենալով դա, մեր ժողովրդին իր հայրենիքի կամ գնմանը՝ համախմբվել միասնաբար մեր պատմական հողում, որի մի մասն է, ի դեպ, Լեոնային Ղարաբաղը: Եթե անցյալը կարող էր թվալ հեռավոր ե-րազանք, ապա մեր խորին համաշխարհային իրադրությունը և համաշխարհային իրադրությունը, կողոպտում են և յուրացնում դրանք, մեզ հայտարարում են «եկվորներ», իսկ թուրքերին Հայկական լեոնաշխարհի բնիկներ, լեոնաշխարհ, որը ամբողջ մարդկությանը հայտնի է իբրև հայերի և նրանց քաղաքակրթության բնօրրան: Իրենց կապելով և Անդրկովկասի հնագույն, պոստ գոյություն չունեցող ժողովուրդների (թուրքերը՝ շումերների, հեթիթների և այլոց, աղբյուրների՝ աղվանների) հետ, նրանք միամտորեն կարծում են, որ իրենց հռչակելով այդ ժողովուրդների հետնորդներ, միանգամից դառնում են և նրանց պատմության ու մշակույթի ժառանգորդները:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը:

Ինչու՞ աղբյուրների մտավորականները և առավել ևս Ջ. Բուճիաթովի և մյուսների մտան պատմաբանները չգիտեն, որ հայ ժողովրդի պատմական ողբերգության մեջ թերևս վերջին ակորդը, որը հասցրեց նրա պետականության անկմանն այն հողի վրա, որը ինչ տասներորդով զավթել են թուրքերը, եղավ իրենց մախմիների՝ թուրքսելջուկների ներխուժումը Անդրկովկաս և Փոքր Ասիա, որոնք էլ կործանեցին հազարամյակների թագավորությունը: